

Sygn. akt **VI Gz 14/16**

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Anna Harmata**

protokolant: asystent sędziego Justyna Brzezińska

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. J. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą K. z siedzibą w W.**

przeciwko **Syndykowi masy upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w M.**

o wyłączenie z masy upadłości

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu V Wydziału Gospodarczego Sekcja Upadłościowa z dnia 23 listopada 2015 r., sygn. akt V1 GUo 1/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Wnioskiem złożonym w sprawie powód wniósł o zwolnienie go od opłaty sądowej od pozwu. Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu Wydział V Gospodarczy oddalił wniosek.

W uzasadnieniu wskazał, iż powód jest osobą zamożną. Jest współwłaścicielem lub właścicielem kilku mieszkań w W., posiada dwa samochody, ma oszczędności na ok. 50.000 zł i ok. 11.400 USD, jest właścicielem akcji o wartości ok. 90.000 zł, środków pieniężnych ulokowanych w funduszach inwestycyjnych na kwotę łączną ok. 1.200.000 zł. Powód nie wykazał, jakie wydatki ponosi miesięcznie z tytułu utrzymania siebie i rodziny. Kwestia zobowiązań kredytowych, w tym konieczność regulowania raty kredytu, na co wskazał w oświadczeniu powód, nie może przekładać się wprost na niemożliwość ponoszenia wymaganych kosztów sądowych. Powód na wezwanie Sądu nie nadesłał zeznania podatkowego za ubiegły rok podatkowy. Przedstawił wyciąg z tylko jednego konta bankowego, ale jest to typowe konto utworzone po to, aby z niego powód jako przedsiębiorca, mógł opłacać składki na ZUS, Fundusz Pracy, podatek od wynagrodzenia, ubezpieczenia zdrowotne i społeczne itd. Powód nie przedstawił kont, na które wpływałyby środki od jego kontrahentów, a takimi zapewne dysponuje. Powód nie udowodnił, że prowadzona przez niego działalność wymaga bardzo wysokich inwestycji ze środków własnych. Nie udowodnił również, za treścią wniosku, że kontrahenci opóźniają się z obowiązkiem zapłaty na jego rzecz.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, iż powód jest w stanie ponieść koszty sądowe w przedmiotowej sprawie, w tym opłatę od pozwu w kwocie 14.535 zł, bez uszczerbku w koniecznych kosztach swego

utrzymania, podczas gdy charakter sprawy, wysokość opłaty, termin jej uiszczenia, jak również sytuacja majątkowa powoda nie uzasadniają tego stanowiska;

2. naruszenie przepisów postępowania cywilnego, które miało istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.:

a) art. 328 § 2 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie w sposób dostateczny podstaw, w oparciu o które Sąd I instancji nie zwolnił powoda w całości od opłaty od pozwu oraz kosztów postępowania oraz błędną ocenę okoliczności i dowodów istotnych dla rozpoznania wniosku o zwolnienie od opłaty od pozwu i pozostałych kosztów sądowych;

b) art. 233 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie faktów przedstawionych przez powoda na okoliczność zasadności wniosku o udzielenie zwolnienia od opłaty od pozwu i kosztów sądowych;

c) art. 233 k.p.c. w zw. z art. 102 u.k.s.c. mające wpływ na treść wydanego postanowienia, polegające na niedopełnieniu przez Sąd I instancji obowiązku pełnego, rzetelnego i wszechstronnego rozważenia argumentów strony powodowej w zakresie złożonego wniosku o zwolnienie od ponoszenia opłaty od pozwu w niniejszej sprawie, w szczególności pominięciu istotnych okoliczności faktycznych;

d) art. 102 u.k.s.c. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie, tj. nie zwolnienie powoda od ponoszenia kosztów, pomimo spełnienia przez niego przesłanek uzasadniających dokonanie takiego zwolnienia.

W związku z powyższym wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i zwolnienie powoda od ponoszenia kosztów sądowych w niniejszej sprawie w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania, ewentualnie wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda jest bezzasadne. Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne, jak i stanowisko prawne wyrażone przez Sąd Rejonowy w zaskarżonym postanowieniu.

Zwolnienie od obowiązku ponoszenia wydatków jest instytucją wyjątkową i stanowi pomoc państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Niemożność poniesienia wydatków w całości lub w części, musi mieć przy tym charakter obiektywny, na który strona nie ma realnego wpływu. Takie zwolnienie sprowadza się do finansowania procesu przez Skarb Państwa i jest formą pomocy socjalnej adresowaną do osób ubogich, do których powód nie należy. To strona przygotowująca się do procesu sądowego powinna być świadoma wydatków związanych z tym przedsięwzięciem, stąd powinna się do niego przygotować przez poczynienie oszczędności i ograniczenie innych wydatków, które nie są niezbędne (orzeczenia Sądu Najwyższego z 24 lipca 1980 r., sygn. I CZ 99/80, LEX nr 8257; z 24 września 1984 r., sygn. II CZ 104/84, LEX nr 8257 oraz z 14 października 1983 r., sygn. I CZ 151/83, OSNCP 1984/5/82).

Powód zaś oprócz comiesięcznych dochodów w kwocie 9.000 zł, posiada także trzy nieruchomości w W., oszczędności pieniężne w kwocie 50.000 zł oraz 11.400 USD, jest właścicielem akcji o wartości ok. 90.000 zł, środków pieniężnych ulokowanych w funduszach inwestycyjnych na kwotę łączną ok. 1.200.000 zł. Posiada także dwa samochody o łącznej wartości ok. 40.000 zł.

Bez znaczenia w ocenie Sądu jest okoliczność, w jaki sposób powód zgromadził te środki finansowe, ani jaki jest cel ich przeznaczenia. W sytuacji, gdy strona dysponuje pewnymi środkami finansowymi na rachunkach (według oświadczenia powoda 50 000 zł oraz 11 400 euro) to nawet jeżeli gro z nich obowiązana jest wydatkować na swoje bieżące potrzeby, to brak jest podstaw ku temu, aby zwalniać ją od kosztów sądowych. Wydatki związane z pokryciem kosztów procesu muszą być, w ocenie Sądu, traktowane co najmniej równorzędnie, a nawet priorytetowo w stosunku do innych wydatków strony. Nie można bowiem przyzwać na sytuację, gdy inne wydatki strony mają pierwszeństwo przed należnościami na rzecz Skarbu Państwa. Powód powinien więc przyznać pierwszeństwo takim wydatkom jak

opłata sądowa od pozwu, wśród innych swoich wydatków. Sąd nie dopatrył się podstaw do przerwania na ogół społeczeństwa kosztów sprawy sądowej wytoczonej przez powoda w jego indywidualnym interesie.

Przedłożona dokumentacja podatkowa i finansowa pozwala na stwierdzenie, iż w I kwartale 2015r. do podstawy opodatkowania wskazał kwotę 144 277 zł , zaś z rejestru sprzedaży wynika zaś że z tytułu sprzedaży powód uzyskał znaczną kwotę - wartość brutto sprzedaży 691 740,10 zł. Skoro dostępność do sądu wymaga z natury rzeczy posiadania środków finansowych, to posiadanie tych środków staje się istotną prawidłowością. Oznacza to, że w procedurze planowania wydatków związanych ze swoją działalnością powód przewidując realizację i obronę swoich praw przed sądem powinien uwzględnić także konieczność posiadania środków na prowadzenie procesu sądowego. Planowanie wydatków bez uwzględnienia powyższej zasady jest naruszeniem równowagi w traktowaniu swoich powinności finansowych. Prowadzenie działalności gospodarczej wiąże się również z koniecznością dochodzenia bądź obrony praw przed sądem, dlatego też koszty z tym związane powinny znaleźć stałe miejsce wśród innych koniecznych wydatków przedsiębiorstwa, a środki na ten cel należy odpowiednio wcześniej zabezpieczyć. Koszty procesu zaś mają z zasady charakter zwrotny (art. 98 § 1 k.p.c.), zatem zachodzi konieczność tymczasowego ich wyłożenia, możliwa do pokonania – przy przejściowym braku własnych środków – w drodze kredytowania (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 1990 r., sygn. akt II CZ 217/90, LEX nr 142577). Tym samym

Reasumując Sąd Okręgowy zażalenie powoda z powołanych wyżej powodów jako bezzasadne – na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. – oddalił, o czym orzekł w sentencji postanowienia.